

УТВЪРДИЛ:

22.12.2020 г.

X е-подпис

КИРИЛ ГЕРАТЛИЕВ

Изп. директор и Ръководител на УО

Signed by: Kiril Rosenov Geratliev

КИРИЛ ГЕРАТЛИЕВ

Изпълнителен директор на

Изпълнителна агенция

„Оперативна програма „Наука и

образование за интелигентен растеж“ и

Ръководител на Управляващия орган на

Оперативна програма

„Наука и образование за интелигентен растеж“

**Стандартна таблица на разходите за единица продукт по
процедура BG05M2OP001-2.010
„Квалификация на педагогическите специалисти“ и
методология, обосноваваща изведените размери на разходите**

Първият вариант на Стандартната таблица на разходите за единица продукт по процедура BG05M2OP001-2.010 „Квалификация на педагогическите специалисти“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите, е утвърден и публикуван на **22.08.2018 г.**, заедно с условията за кандидатстване по процедурата. За обученията на педагогически специалисти, започнали през периода 2018 – 2020 г. се прилага този вариант на Стандартната таблица (*Приложение XIII към Условията за кандидатстване*).

Изменения и допълнения към Стандартната таблица – **раздели 1.2а, 1.3а и 1.4а**, с които са определени размерите на разходите за единица продукт при провеждането на обучения изцяло в електронна среда – без физическо присъствие, в съответствие с променените нормативни документи, и са **актуализирани единичните разходи** за обучения, които се провеждат с физическо присъствие, са утвърдени от Ръководителя на УО през **декември 2020 г.** – доклад с работен № 12-724/18.12.2020 г.

**Стандартна таблица на разходите за единица продукт по
процедура BG05M2OP001-2.010**
„Квалификация на педагогическите специалисти“ и
методология, обосноваваща изведените размери на разходите
*(приложима за обучения на педагогически специалисти,
започнали след 01.01.2021 г.)*

Настоящата методология обхваща следните допустими преки дейности по процедура „Квалификация на педагогическите специалисти“:

1. Подкрепа за професионално израстване и развитие на професионалните умения на педагогически специалисти чрез обучения, които завършват с присъждане на от 1 до 3 квалификационни кредита, съгласно Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

2. Подкрепа на педагогическите специалисти за участие в процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени, включително провеждане на подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен.

Допустимите разходи за тези дейности ще бъдат определени чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт в съответствие с член 67, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. (съответно чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ).

С промените в чл. 49, 60 и 89 на Наредба № 15/2019 г., публикувани в Държавен вестник, бр. 101 от 27.11.2020 г., се дава възможност **присъствената част на обученията да се провежда чрез синхронно обучение от разстояние в електронна среда**. Във връзка с променените нормативни изисквания Стандартната таблица е допълнена с нови единични разходи, които са описани в **раздели 1.2а-1.4а**.

Поради промяна във Вътрешните правила за командироване в страната на Министерството на образованието и науката, значително увеличение на разходите за труд и в съответствие с т. 5.5 от Указанията за опростените варианти за разходите на Европейската комисия (EGESIF_14-0017) е извършена **актуализация** и на единичните разходи за обученията с физическо присъствие, описани в раздели 1.2-1.4.

1. Изчисляване на единичните разходи за един обучаем по Дейност 1

Дейност 1 предвижда провеждането на краткосрочни обучения на учители, директори и други педагогически специалисти за усвояване на знания и формиране на умения и компетентности, свързани с използване на иновативни методи в преподаването, съвременни методи в оценяването на учебните резултати, диагностика на личностното развитие и консултирането на учениците с оглед постигане на качествено образование и личностно развитие; за прилагането на модели за създаване и развитие на позитивна училищна среда, вкл. за подобряване на взаимодействието между семейството и училището, привличане на родителите за по-активно участие в училищната общност и за ефективно управление на класа и за повишаване на подготовката на педагогическите специалисти с управленски функции за прилагане на съвременни модели за управление на образователните институции, лидерство за ефективна организация на училищните дейности и координация на педагогическите екипи, които завършват с присъждане на от 1 до 3 квалификационни кредита. Въз основа на натрупаната обективна информация, както и на заложените нормативни изисквания, ще се определят единичните разходи за 1 успешно обучен педагогически специалист, т.е. дейността ще се планира и отчита чрез стандартна таблица на единичните разходи, която ще се **основава на изпълнението** (наличие на краен резултат).

В съответствие с чл. 48, ал. 1, т. 1 и чл. 49, ал. 4 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, **всеки успешно обучен педагогически специалист** получава удостоверение, с което му се присъждат от 1 до 3 квалификационни кредита. Наличието на ясен краен резултат е основание отчитането да се извършва чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт.

Изчисленията на единичните разходи за един обучаем се извършват в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, т.е. чрез прилагане на **коректен, справедлив и проверим метод на изчисление**. За база на изчисленията се използват статистически данни или друга обективна информация, обобщаваща изпълнението на сходни процедури за програмен период 2007-2013 г., както и прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициенти.

Типичните разходи за провеждане на едно краткосрочно обучение на педагогически специалисти са следните:

- възнаграждения на лекторите;
- командировъчни разходи за лекторите;
- командировъчни разходи за обучаемите;
- разходи за наем на зала;
- разходи за отпечатване на материали/копирни услуги.

При изчисляването на единичния разход за 1 успешно обучен педагогически специалист, ще бъдат взети предвид само необходимите основни разходи, а именно:

- възнаграждения на лекторите;
- командировъчни разходи за лекторите;
- командировъчни разходи за обучаемите.

Останалите възможни разходи няма да бъдат включени в изчисленията, тъй като те са незначителни като стойност.

Разходите за възнаграждения на лекторите ще бъдат изчислени в съответствие с регламентираната в чл. 49, ал. 3 от Наредба № 15/2019 г. продължителност на обученията за присъждане на квалификационни кредити, по-конкретно: един квалификационен кредит се присъжда за участие в обучение с продължителност 16 академични часа, от които не по-малко от 8 академични часа са присъствени, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда. Аналогично, два квалификационни кредита се присъждат за участие в обучение с продължителност 32 академични часа, от които не по-малко от 16 академични часа са присъствени, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда, и три квалификационни кредита се присъждат за участие в обучение с продължителност 48 академични часа, от които не по-малко от 24 академични часа са присъствени, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда. В тази връзка при изчислението на възнаграждението на лектора ще бъде взета предвид общата продължителност на обучението от 16 академични часа, които включват минимално изискуемите присъствени (включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда) и неприсъствени занимания за придобиване на един квалификационен кредит, 32 академични часа за придобиване на два квалификационни кредита и 48 академични часа за придобиване на три квалификационни кредита.

Необходимите командировъчни разходи (дневни и пътни, ако е приложимо) ще бъдат изчислени в съответствие с разпоредбите в Наредбата за командировките в страната. Разходът за 1 нощувка ще бъде ограничен до максималния размер, посочен във вътрешните правила за командироване в страната на Министерството на образованието

и науката към 15.12.2020 г. – 75 лв. с включен ДДС (съгласно заповед № РД09-1206 от 03.05.2019 г.).

За да се постигне максимален ефект и лично отношение към обучаваните педагогически специалисти, обученията следва да се провеждат в групи с не повече от 25 участници. Тъй като обученията обикновено се провеждат на ниво училище или на ниво малко населено място, може да се заключи, че по-голямата част от групите ще бъдат в състав от 10 до 20 участници. Изчисленията ще бъдат извършени при допускането, че **в 1 група се обучават средно 15 педагогически специалисти.**

1.1. Определяне на почасовото възнаграждение на лекторите

Възнагражденията на лекторите се определят съгласно Стандартната таблица¹ на почасовите възнаграждения² по проекти, финансирани по ОП НОИР, която е адаптирана със заповед на Ръководителя на УО (в съответствие с т. 5.5 от Указанията за опростените варианти за разходите на Европейската комисия (EGESIF_14-0017). Допустимите възнаграждения за позицията **преподавател/учител, приложими за периода след 01.09.2018 г.**, са следните:

- ✓ сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години – до 14 лв. на час;
- ✓ експерт – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години – до 20 лв. на час;
- ✓ старши експерт – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години – до 30 лв. на час.

Лекторите при краткосрочните обучения на педагогическите специалисти най-често са преподаватели от висши училища, учени от БАН или учители с дългогодишен опит и висока квалификация в определена област. Затова прилагането на часовите ставки за позицията преподавател/учител е коректно и подходящо.

От досегашния опит може да се предположи, че голяма част от лекторите ще отговарят на изискванията за старши експерт (опит над 7 години) и само в единични случаи (при иновативни или твърде специфични обучения) е възможно да има лектор,

¹ Определянето на Стандартната таблица е възложено от дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерския съвет. Методология за изчисление – според изискванията на чл. 67, пар. 5, б. "а" от Регламент (ЕС) № 1303/2013

² Часовата ставка е определена за 1 астрономичен час и съдържа ефекта на разхода за възнаграждение и за осигурителни вноски за сметка на осигурителя

покриващ изискванията за сътрудник (опит до 3 години). Тъй като при определянето на единичния разход за 1 обучаем се извършва осредняване на реално необходимите разходи, **за изчисленията при обичайните обучения (с физическо присъствие и неприсъствена част) може да бъде използвана средната часова ставка за преподавател** (специфичен опит между 3 и 7 години) – 20 лв. за астрономичен час.

Тъй като продължителността на обученията се измерва в академични часове, необходимо е да се определи средно почасово възнаграждение за 1 академичен час. Съотношението между академичен и астрономичен час е:

$$45 \text{ минути} / 60 \text{ минути} = 0,75$$

В съответствие с принципа на пропорционалност актуализираната часова ставка от 20 лв. за 1 астрономичен час се умножава с коефициент 0,75 и се получава **осреднена часова ставка от 15 лв. за 1 академичен час.**

Тази часова ставка е използвана при изчисленията, описани в Стандартната таблица, утвърдена на 22.08.2018 г. и приложена към Условието за кандидатстване на процедура BG05M2OP001-2.010 „Квалификация на педагогическите специалисти“.

Поради значителното увеличение на разходите за труд, което може да се удостовери със статистически данни и друг обективна информация, е необходимо да се извърши **актуализация на размера на почасовото възнаграждение**, което ще бъде прилагано за обучения, които са стартирали след 01.01.2021 г.

От една страна, в Колективния трудов договор³ за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020 г. (КТД) е включена специална разпоредба, която е свързана с преодоляването на последиците от кризата с COVID-19, която е допълнена с анекс⁴ № Д01-342/07.12.2020 г. и гласи, че *за провеждане на допълнително обучение на ученици се заплаща по 15 лв. за един проведен час.*

В КТД е посочено брутното трудово възнаграждение за един проведен учебен час. Към тази стойност следва да се добавят задължителните осигурителни вноски за сметка на работодателя, които за 2020 г. са в размер на 23,32 % за педагогическите специалисти, и така се получава приложимо възнаграждение за **един учебен час от 18,50 лв.**

Не е логично възнаграждението на лекторите, които ще извършват обучения на педагогическите специалисти, да бъде по-ниско от възнаграждението за преподавателска работа на обучаемите учители. Затова **минималната часова ставка**, която може да се прилага при изчисляване на единичните разходи за 1 обучаем по Дейност 1 при **обучения с физическо присъствие** е 18,50 лв. за академичен час.

³ https://www.mon.bg/upload/23723/KTD-197_17082020.pdf

⁴ http://www.sbubg.info/files/ANEKS_2020-12-07_.pdf

Възнагражденията на специалистите в сектор „Образование“ в България са **нараснали с 28 % за периода 2017-2019 г.** съгласно последните данни на Националния статистически институт⁵ – средна брутна работна заплата от 16 997 лв. за 2019 г., отнесена към средна брутна работна заплата от 13 284 за 2017 г.

Тази стойност съответства и на последните данни за индекса на разходите за труд за възнагражденията в сектор „Образование“ в България, публикувани от Евростат⁶ – 10,7 % за 2018 г. и 15,9 % за 2019 г. или индекс от **28,30 % за периода 2017-2019 г.** Тази тенденция за изпреварващо увеличаване на възнагражденията в сектор „Образование“ продължава и през 2020 и 2021 г., което прави наложително индексирането на часовата ставка, която е прилагана при обученията, проведени през 2018-2020 г.

При индексиране с 28,30 % на часовата ставка от 15 лв., която е изчислена въз основа на данните за 2017 г., се получава актуализирана часова ставка от 19,25 лв., която може да се закръгли към следващото цяло число – 20 лв. Това закръгление към по-висока стойност не нарушава коректността на определеното почасово възнаграждение, тъй като се прилага индексиране на възнагражденията само за 2019 г., без да се отчита значителното увеличение на разходите за труд през 2020 г.

При изчисляване на единичните разходи за 1 обучаем по Дейност 1 при **обучения с физическо присъствие** за възнагражденията на лекторите ще бъде прилагана **средна часова ставка от 20 лв. за 1 академичен час.**

Провеждането на синхронно обучение от разстояние в електронна среда изисква много добри дигитални умения. Затова и изискванията за лекторите са завишени – може да се предположи, че голямата част от лекторите ще отговарят на изискванията за старши експерт (опит над 7 години) и само в единични случаи (при иновативни или твърде специфични обучения) е възможно да има лектор, покриващ изискванията за сътрудник (опит до 3 години) или експерт (опит от 3 до 7 години). Освен това следва да се отчете, че лекторите ще имат ИТ компетентности или ще се подпомагат от ИТ специалисти, което изисква тяхното възнаграждение по проекта да бъде съобразено с високите възнаграждения в ИТ сектора. Затова е оправдано за лекторите, които ще извършват обучения на педагогическите специалисти чрез синхронно обучение от разстояние в

⁵ https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/result.jsf?x_2=683

⁶ https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lc_lci_r2_a&lang=en

Labour cost index by NACE Rev. 2 activity - nominal value, annual data, [lc_lci_r2_a]
NACE Rev. 2 (activity = M. Professional, scientific and technical activities); (activity = P. Education)

електронна среда, да бъде приложено най-високото почасово възнаграждение за преподаватели съгласно Стандартната таблица. При изчисляване на единичните разходи **при синхронно обучение от разстояние в електронна среда ще бъде използвана най-високата часова ставка за преподавател** (специфичен опит над 7 години) – 30 лв. за астрономичен час.

Провеждането на синхронно обучение от разстояние в електронна среда е свързано с изпълнението на допълнителни ИКТ дейности от лектора (обучителната организация) – съдействие на обучаемите за регистриране в електронната платформа, настройване на микрофони, слушалки, регулиране на шума, съдействие на обучаемите при прекъсване на интернет връзката, инсталиране на софтуер, настройка на хардуер. Всички тези допълнителни дейности удължават времето, в което лекторът реално е ангажиран с извършване на обучението (възможно е да има нужда от включване допълнително и на ИТ специалист). Затова е оправдано при отчитането на синхронното обучение от разстояние в електронна среда да се вземе предвид **броят на астрономическите часове**, в които е осъществявано синхронно взаимодействие между лектора и обучаемите. За да се проведе пълноценно обучение от 1 академичен час, е необходимо взаимодействие в електронната платформа от поне 1 астрономически час.

При изчисляване на единичните разходи **при синхронно обучение от разстояние в електронна среда** ще се вземе предвид **броят на астрономическите часове**, в които е осъществявано синхронно взаимодействие между лектора и обучаемите, който е равен на броя на проведените академични часове за обучение.

Обучаемите и лекторът в общия случай използват лични или служебни компютри и следва да имат добра интернет свързаност. Освен това е необходимо лекторът да има работно място оборудвано с компютър, работна маса (бюро), стол, камера, микрофон, слушалки, телефон, мултифункционално устройство (принтиране и сканиране), офис консумативи, високоскоростен интернет. Провеждането на качествено обучение в електронна среда предполага и използването на услуги като стрийминг, поддръжка на платформа за обучение, хостинг/виртуален сървър, място за съхранение на учебните материали (облачно пространство). Разходите за тези допълнителни услуги няма да бъдат взети предвид в съответствие с подхода, приложен при изчисляване на разходите за единица продукт при обученията с физическо присъствие.

1.2. Определяне на единичен разход за 1 обучаем в обучения с физическо присъствие, които завършват с присъждане на 1 квалификационен кредит

Типичното обучение се провежда в малки населени места или общинските центрове с продължителност на присъствените занимания 1 пълен ден (8 академични часа) или 2 полудни (по 4 академични часа). Лекторът в общия случай е командирован от най-близкия университетски център (изчисленията ще бъдат направени за усреднено разстояние в двете посоки от 150 км).

В съответствие с посочените предпоставки може да се определят следните необходими разходи за обучение на група с усреднен брой от 15 участници:

Възнаграждение на лектора – 16 ак. часа x 20 лв. = 320 лв.

Дневни на лектора – 2 дни x 20 лв. = 40 лв.

Квартирни на лектора – 1 x 75 лв. = 75 лв.

Пътни на лектора – 30 лв. (2 билета по 15 лв. или 12 л гориво x 2,50)

Дневни за обучаемите – 15 x 10 лв. = 150 лв.

Пътни за обучаемите – 15 x 2 лв. = 30 лв.

Общ разход за групата – 645 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 43 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от **43 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение за повишаване на квалификацията **с физическо присъствие**, за което му е присъден 1 квалификационен кредит.

Посочените по-горе типове и размери на разходите са примерни и служат само за изчисляване на единичния разход. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение.

1.2а. Определяне на единичен разход за 1 обучаем в обучения без физическо присъствие, които завършват с присъждане на 1 квалификационен кредит

Обучението се провежда изцяло в електронна среда, както следва:

- **неприсъствени** академични часове, в които се провеждат подготовка, консултиране и/или изпълнение на поставена от учителя задача, за които следва да е налице документиран резултат (в съответствие с чл. 49, ал. 2 от Наредба № 15/2019 г.) – общо 8 академични часа;
- **синхронното обучение от разстояние** в електронна среда чрез използване на електронна платформа за провеждане на обучението в съответствие с чл. 49, ал. 8 от Наредба № 15/2019 г. – 8 академични часа за обучение; общо 8 астрономически часа заетост на лектора.

При изчисленията ще бъде отчетено, че при синхронно обучение от разстояние в електронна среда чрез използване на електронна платформа **ангажираността на лектора е от поне 8 астрономически часа.**

В съответствие с посочените предпоставки може да се определят следните необходими разходи за обучение на група с усреднен брой от 15 участници:

Възнаграждение на лектора (неприсъствено) – 8 ак. часа x 20 лв. = 160 лв.

Възнаграждение на лектора (синхронно обучение) – 8 часа x 30 лв. = 240 лв.

Общ разход за групата – 400 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 27 лв. (със закръгляване)

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **сумата от 27 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение за повишаване на квалификацията **без физическо присъствие**, за което му е присъден 1 квалификационен кредит.

Посочените по-горе типове и размери на разходите са примерни и служат само за изчисляване на единичния разход. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение.

1.3. Определяне на единичен разход за 1 обучаем в обучения с физическо присъствие, които завършват с присъждане на 2 квалификационни кредита

Типичното обучение се провежда в малки населени места или общинските центрове с продължителност на присъствените занимания 2 пълни дни (16 академични часа) или 2 полудни (по 4 академични часа) и 1 пълен ден (8 академични часа). Лекторът в общия случай е командирован от най-близкия университетски център (изчисленията ще бъдат направени за усреднено разстояние в двете посоки от 150 км) и има 2 нощувки. Обучаемите също имат по 2 нощувки при изнесено обучение.

В съответствие с посочените предпоставки може да се определят следните необходими разходи за обучение на група с усреднен брой от 15 участници:

При обучение без нощувки на обучаемите:

Възнаграждение на лектора – 32 ак. часа x 20 лв. = 640 лв.

Дневни на лектора – 3 дни x 20 лв. = 60 лв.

Квартирни на лектора – 2 x 75 лв. = 150 лв.

Пътни на лектора – 30 лв. (2 билета по 15 лв. или 12 л гориво x 2,50)

Дневни на обучаемите – 15 x 2 дни x 10 лв. = 300 лв.

Пътни за обучаемите – 15 x 2 дни x 2 лв. = 60 лв.

Общ разход за групата при обучение без нощувки – 1240 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 83 лв. (след закръгляване)

При изнесено обучение с нощувки на обучаемите:

Дневни на обучаемите – 15 x 3 дни x 20 лв. = 900 лв. (обучение с нощувки)

Квартирни на обучаемите – 15 x 2 дни x 75 лв. = 2250 лв. (обучение с нощувки)

Пътни за обучаемите – 15 x 32 = 480 лв. (изнесено обучение с нощувки)

Общ разход за групата при изнесено обучение с нощувки – 4510 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 301 лв. (след закръгляване)

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от **83 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение на място (**с физическо присъствие без нощувки**) за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 2 квалификационни кредита.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от **301 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил изнесено обучение (**с нощувки**) за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 2 квалификационни кредита.

Посочените по-горе типове и размери на разходите са примерни и служат само за изчисляване на единичния разход. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение.

1.3а. Определяне на единичен разход за 1 обучаем в обучения без физическо присъствие, които завършват с присъждане на 2 квалификационни кредита

Обучението се провежда изцяло в електронна среда, както следва:

- **неприсъствени** академични часове, в които се провеждат подготовка, консултиране и/или изпълнение на поставена от учителя задача, за които следва да е налице документиран резултат (в съответствие с чл. 49, ал. 2 от Наредба № 15/2019 г.) – общо 16 академични часа;
- **синхронното обучение от разстояние** в електронна среда чрез използване на електронна платформа за провеждане на обучението в съответствие с чл. 49, ал. 8 от Наредба № 15/2019 г. – 16 академични часа за обучение; общо 16 астрономически часа заетост на лектора.

При изчисленията ще бъде отчетено, че при синхронно обучение от разстояние в електронна среда чрез използване на електронна платформа **ангажираността на лектора е от поне 16 астрономически часа.**

В съответствие с посочените предпоставки може да се определят следните необходими разходи за обучение на група с усреднен брой от 15 участници:

Възнаграждение на лектора (неприсъствено) – 16 ак. часа x 20 лв. = 320 лв.

Възнаграждение на лектора (синхронно обучение) – 16 часа x 30 лв. = 480 лв.

Общ разход за групата – 800 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 54 лв. (закръгляване към по-голямото цяло число)

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **сумата от 54 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение на място (**без физическо присъствие**) за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 2 квалификационни кредита.

Посочените по-горе типове и размери на разходите са примерни и служат само за изчисляване на единичния разход. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение.

1.4. Определяне на единичен разход за 1 обучаем в обучения с физическо присъствие, които завършват с присъждане на 3 квалификационни кредита

Типичното обучение се провежда в малки населени места или общинските центрове с продължителност на присъствените занимания 3 пълни дни (24 академични часа) или 2 полудни (по 4 академични часа) и 2 пълни дни (по 8 академични часа). Лекторът в общия случай е командирован от най-близкия университетски център (изчисленията ще бъдат направени за усреднено разстояние в двете посоки от 150 км) и има 3 нощувки. Обучаемите също имат по 3 нощувки при изнесено обучение.

В съответствие с посочените предпоставки може да се определят следните необходими разходи за обучение на група с усреднен брой от 15 участници:

При обучение без нощувки на обучаемите:

Възнаграждение на лектора – 48 ак. часа x 20 лв. = 960 лв.

Дневни на лектора – 4 дни x 20 лв. = 80 лв.

Квартирни на лектора – 3 x 75 лв. = 225 лв.

Пътни на лектора – 30 лв. (2 билета по 15 лв. или 12 л гориво x 2,50)

Дневни на обучаемите – 15 x 3 дни x 10 лв. = 450 лв.

Пътни за обучаемите – 15 x 3 дни x 1 лв. = 45 лв.

Общ разход за групата при обучение без нощувки – 1790 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 120 лв. (закръгляване към по-голямото цяло число)

При изнесено обучение с нощувки на обучаемите:

Дневни на обучаемите – 15 x 4 дни x 20 лв. = 1200 лв. (обучение с нощувки)

Квартирни на обучаемите – 15 x 3 дни x 75 лв. = 3375 лв. (обучение с нощувки)

Пътни за обучаемите – 15 x 32 = 480 лв. (изнесено обучение с нощувки)

Общ разход за групата при изнесено обучение с нощувки – 6350 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 424 лв. (закръгляване към по-голямото цяло число)

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от **120 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение на място (**с физическо присъствие без нощувки**) за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 3 квалификационни кредита.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от **424 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил изнесено обучение (**с нощувки**) за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 3 квалификационни кредита.

Посочените по-горе типове и размери на разходите са примерни и служат само за изчисляване на единичния разход. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение.

1.4а. Определяне на единичен разход за 1 обучаем в обучения без физическо присъствие, които завършват с присъждане на 3 квалификационни кредита

Обучението се провежда изцяло в електронна среда, както следва:

- **неприсъствени** академични часове, в които се провеждат подготовка, консултиране и/или изпълнение на поставена от учителя задача, за които следва да е налице документиран резултат (в съответствие с чл. 49, ал. 2 от Наредба № 15/2019 г.) – общо 24 академични часа;
- **синхронното обучение от разстояние** в електронна среда чрез използване на електронна платформа за провеждане на обучението в съответствие с чл. 49, ал. 8 от Наредба № 15/2019 г. – 24 академични часа за обучение; общо 24 астрономически часа заетост на лектора.

При изчисленията ще бъде отчетено, че при синхронно обучение от разстояние в електронна среда чрез използване на електронна платформа **ангажираността на лектора е от поне 24 астрономически часа.**

В съответствие с посочените предпоставки може да се определят следните необходими разходи за обучение на група с усреднен брой от 15 участници:

Възнаграждение на лектора (неприсъствено) – 24 ак. часа x 20 лв. = 480 лв.

Възнаграждение на лектора (синхронно обучение) – 24 часа x 30 лв. = 720 лв.

Общ разход за групата – 1200 лв.

Единичен разход за 1 обучаем – 80 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **сумата от 80 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение на място (**без физическо присъствие**) за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 3 квалификационни кредита.

Посочените по-горе типове и размери на разходите са примерни и служат само за изчисляване на единичния разход. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение.

2. Изчисляване на единичните разходи за един обучаем по Дейност 2

Дейност 2 предвижда подкрепа на педагогическите специалисти за участие в процедури за придобиването на професионално-квалификационни степени.

Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват последователно следните професионално-квалификационни степени (ПКС):

1. пета професионално-квалификационна степен;
2. четвърта професионално-квалификационна степен;
3. трета професионално-квалификационна степен;
4. втора професионално-квалификационна степен;
5. първа професионално-квалификационна степен.

Процедурата по придобиване на ПКС се осъществява от департамент на висшето училище, което провежда обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“ и има програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка.⁷

Подкрепата на педагогическите специалисти по Дейност 2 се изразява в:

- покриване на таксите, които висшите училища събират от кандидатите, по процедурите за придобиване на професионално-квалификационни степени;
- провеждане на подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен.

Въз основа на изследваната обективна информация, както и на заложените нормативни изисквания, ще се определят единичните разходи за 1 педагогически специалист, успешно приключил процедурата по придобиване на ПКС, т.е. тази дейност по проекта ще се планира и отчита чрез стандартна таблица на единичните разходи, която ще се **основава на изпълнението** (наличие на краен резултат).

⁷ Съгласно чл. 55 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти

Съгласно чл. 55, ал. 5 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, присъдената професионално-квалификационна степен се удостоверява със **свидетелство по образец**. Наличието на краен резултат е основание отчитането да се извършва чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт.

Определянето на единичните разходи по процедурите за придобиване на ПКС ще се извърши чрез усредняване на таксите, приложими от всички висши училища към 15.03.2018 г. Данните са обобщени в следната таблица:

	Такси за процедура за Пета ПКС	Такси за процедура за Четвърта ПКС	Такси за процедура за Трета ПКС	Такси за процедура за Втора ПКС	Такси за процедура за Първа ПКС
ДИУУ⁸ – София	60 лв.	72 лв.	48 лв.	75 лв.	81 лв.
ДИКПО⁹ – Варна	40,80 лв.	81,60 лв.	15,30 лв.	81,60 лв.	102 лв.
ДИПКУ¹⁰ – Ст. Загора	82 лв.	112 лв.	62 лв.	112 лв.	132 лв.
ДКПРПС¹¹ – Пловдив	70 лв.	95 лв.	50 лв.	105 лв.	115 лв.
ДЕПОКПС¹² – В. Търново	78 лв.	98 лв.	48 лв.	48 лв.	48 лв.
ЮЗУ „Неофит Рилски“¹³	147 лв.	177 лв.	92 лв.	177 лв.	197 лв.
ЦСДК на НСА¹⁴	35 лв.	35	35	35	35
Средна стойност на разхода	73 лв.	96 лв.	50 лв.	91 лв.	102 лв.

⁸ Департамент за информация и усъвършенстване на учители към СУ „Св. Климент Охридски“, <https://diuu.bg/training-diuu/documents/payments/prices-diuu/>

⁹ Департамент за информация, квалификация и продължаващо образование – Варна към ШУ „Епископ Константин Преславски“, <http://dikpo.shu.bg/application-documents.html>

¹⁰ Департамент за информация и повишаване квалификацията на учителите към Тракийския университет – Стара Загора, <http://www.dipku-sz.net/pks/kandidatstvane-za-pks>

¹¹ Департамент за квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти към ПУ „Св. Паисий Хилендарски“, <https://uni-plovdiv.bg/pages/index/1225/>

¹² Департаментът за продължаващо образование и квалификация на педагогически специалисти към ВТУ „Св. Кирил и Методий“, <http://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=1354&zid=182>

¹³ Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, на база сключено споразумение с Тракийския университет – ДИПКУ Стара Загора, <http://www.swu.bg/academic-activities/academic-programmes/continuing-education/professional-qualification-of-teachers.aspx>

¹⁴ Център за следдипломна квалификация на Националната спортна академия „Васил Левски“ – София, http://nsa.bg/bg/faculty_4/subpage_14

Процедурите за присъждане на ПКС може да се провеждат само от висши училища, които отговарят на определени изисквания, посочени в Закона за предучилищното и училищното образование¹⁵, съответно при изчисляването на средните стойности са взети предвид актуалните стойности на таксите от всички висши училища, които имат право да извършват тази дейност.

Въз основа на изследваната и проверима обективна информация се определят:

Единичен разход за участие в процедура за Пета ПКС – 73 лв.

Единичен разход за участие в процедура за Четвърта ПКС – 96 лв.

Единичен разход за участие в процедура за Трета ПКС – 50 лв.

Единичен разход за участие в процедура за Втора ПКС – 91 лв.

Единичен разход за участие в процедура за Първа ПКС – 102 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **горепосоченият единичен разход за всеки педагогически специалист, който успешно е приключил процедурата за присъждане на съответната ПКС**, при условие, че от лицата не са събирани никакви административни или други такси, свързани с процедурата за придобиване на ПКС.

В допълнение към тази пряка подкрепа за педагогическите специалисти по Дейност 2 може да се финансират и подготвителни обучения на педагогически специалисти за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен. Тези обучения може да се провеждат само от висши училища. Справка от сайтовете на съответните висши училища показва, че продължителността обикновено е 32 академични часа.

Характерът и обичайната продължителност на тези обучения оправдават прилагането на изчисления в т. 1.3 **единичен разход за обучение на място (с физическо присъствие, без нощувки, с присъждане на 2 квалификационни кредита) – 83 лв.**

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО **сумата от 83 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил **подготвително обучение с физическо присъствие** за придобиване на пета или четвърта професионално-квалификационна степен, т.е. този разход е допустим, само ако има доказателство, че педагогическият специалист е придобил четвърта или пета професионално-квалификационна степен.

¹⁵ Чл. 225, ал. 3 от ЗПУО

Когато подготвителните обучения се провеждат без физическо присъствие, изцяло в електронна среда, то е оправдано прилагането на изчисления в т. 1.3а **единичен разход за обучение без физическо присъствие** (с присъждане на 2 квалификационни кредита) – **54 лв.**

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от **54 лв.** за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил **подготвително обучение без физическо присъствие** за придобиване на пета или четвърта професионално-квалификационна степен, т.е. този разход е допустим, само ако има доказателство, че педагогическият специалист е придобил четвърта или пета професионално-квалификационна степен.

3. Одитна следа

Прилагане на стандартна таблица на единичните разходи за 1 успешно обучен педагогически специалист.

Принцип: всички или част от допустимите преки разходи се изчисляват въз основа на количествено определени дейности, крайни продукти или резултати, умножени по предварително определени единични разходи.

Единичният разход за 1 обучен педагогически специалист е определен в размер от 27 до 424 лв. в зависимост от вида на обучението.

Единичният разход за участие на 1 педагогически специалист в **процедура за придобиване на професионална-квалификационна степен** е определен в размер от 50 лв. (за трета ПКС) до 102 лв. (за първа ПКС).

Единичният разход за 1 педагогически специалист, успешно завършил **подготвително обучение** за придобиване на пета или четвърта професионално-квалификационна степен, е определен в размер на 83 лв. – за обучения с физическо присъствие и 54 лв. – за обучения без физическо присъствие.

Одитна следа:

- използваната методика за определяне на стойността на стандартния размер на даден единичен разход трябва да бъде документирана и съхранявана,

- в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да бъде ясно определена стандартната таблица за единичните разходи и факторите, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъде извършено плащането,
- доказателство за успешно приключило обучение/процедура за придобиване на ПКС (удостоверение или свидетелство съгласно Наредба № 15 от 22.07.2019 г.)
- ако има изискване целевата група да отговаря на определен профил, трябва да се проверява допустимостта на участниците.

Прилагане на финансиране с единна ставка за разходите за организация и управление

Общ принцип: специфични категории допустими разходи, които предварително ясно са определени, се изчисляват чрез прилагането на предварително фиксиран процент към една или няколко други категории допустими разходи.

При съпоставянето на системи за финансиране с единни ставки винаги трябва да се сравняват всички елементи на метода, а не само ставките:

- *категиорите допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми*
- *самата единна ставка,*
- *категиорите допустими разходи, изчислени с единната ставка,*
- *ако е уместно, категиорите допустими разходи, за които единната ставка не се прилага и които не се изчисляват с единна ставка.*

Определена е **единна ставка** за изчисляване на разходите за организация и управление на проекта **15 %**.

Единната ставка за разходите за организация и управление се прилага спрямо преките разходи за провеждане на Дейност 1, Дейност 2, Дейност 3 и Дейност 4.

Одитна следа:

Категория допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми	• Преки разходи за 1 обучен педагогически специалист – единичен разход; • Преки разходи за участие в процедури за придобиването на професионално-квалификационни степени, вкл. подготвително обучение за придобиване на пета или четвърта професионално-

	квалификационна степен – единичен разход; • Преки разходи за разработване на информационна система на педагогическите специалисти – действително извършени разходи; • Преки разходи за оценка на качеството на извършените квалификационни дейности по операцията - действително извършени разходи. Трябва да се гарантира, че в тези разходи не се включват никакви разходи за организация и управление (не се плаща на персонал, свързан с администрирането на проекта; не се плаща за публичност). Няма двойно деклариране на една и съща позиция разход: като „базови“ разходи (изчислени въз основа на единични разходи) и като „изчислени“ разходи (включени в единната ставка)
Единната ставка	Препратка към избрания метод за единната ставка и при прилагане на буква а) на нивото на управляващия орган, трябва да се съхранява документът, доказващ метода на изчисление
Категориите допустими разходи, които ще се изчисляват с единната ставка	Разходи за организация и управление – не е необходима обосновка.